

KIỆP CÒ

Trần Cảnh

Thằng cu Quốc quên cả nhật viên bị đang chơi với đám bạn, khi thấy bóng mẹ nó vừa hiện ra đầu ngõ. Chỉ vắng bóng mẹ hai hôm mà nó nhớ quay quắt. Bà ngoại cũng áp nó trong đêm, nhưng sao thấy không ấm bằng mẹ; bà ngoại cũng kể chuyện cổ tích và vỗ nhẹ đều đều vào mông đỡ nó ngủ, nhưng sao cảm nhận không êm ả bằng mẹ. Nó sà vào lòng mẹ với 2 giòng nước mắt tự ứa ra, dù trong thâm tâm nó không muốn vậy ...

Chị Tâm quẳng cái giỏ lác có hai cái bánh ú mà từ chiều hôm qua chị đã cố nhịn để đem về cho con xuống sân, ôm chầm thẳng Quốc, hai bàn tay âu yếm áp vào má nó, đặt những cái hôn thật lâu lên trán nó, để thấy da con trẻ phẳng phất mùi sữa, mà suốt đêm qua, chị thấy nhớ vô cùng vì phải thức trắng, núp mình dưới mái che một quán lá ọp ẹp của chợ Hà Tân, khi phải lội bộ nhiều chục cây số đường rừng từ trại tù An Điền về, bị trễ chuyến xe chiều độc nhất trong ngày đi Đà Nẵng. Hai mẹ con khóc rầm rức như đã vắng nhau từ lâu lắm, thật buồn.

X

Quốc lên 5, ba nó đi biệt tăm trước ngày nó bập bẹ tiếng ba theo lời mẹ dạy. Nó lớn lên bên mẹ và bà ngoại, ai cũng nói ba nó đi “học tập cải tạo”, nó nghe mà không biết học tập cải tạo là sao. Nó nhớ mơ màng khuôn mặt xanh xao, thân mình tiêu tụy của ba nó, trong bộ đồ vải bần thiu rách vá nhiều chỗ, mà năm trước nó được theo mẹ lên trại tù An Điền thăm ba. Từ đó trong trí óc non nớt của nó hiểu rằng đi học tập cải tạo nghĩa là đi ở tù, và nó biết ba đi tù vì ba là sĩ

quan, dù nó không biết sĩ quan là gì, nhưng có lần ngồi nghĩ đến ba, nó quyết khi lớn lên không làm sĩ quan để phải bị ở tù như ba.

Bé Quốc thương mẹ vô cùng, với trí khôn đi trước tuổi, đúng như triết lý nhân sinh, những đứa trẻ trong hoàn cảnh khó nghèo thường có tâm hồn dày dặn sớm, trí óc suy tư bén nhạy và dễ dàng thích nghi với hoàn cảnh hơn những trẻ con nhà khá giả. Có lẽ vì vậy mà thằng cu Quốc, đáng lẽ đang ở tuổi hồn nhiên, vui đùa, được nâng niu bông ẵm... thì nó đã biết rõ hoàn cảnh gia đình, và thương yêu mẹ bội phần. Nó cảm nhận được nỗi buồn và cơ cực của mẹ qua hình ảnh hàng đêm đã in sâu vào tâm nó: sau một ngày bươn chải miếng ăn cho ngoại và 2 mẹ con, nó luôn bắt gặp 2 giòng nước mắt rung rung với tiếng thở dài của mẹ khi áp nó ngủ. Nó thương mẹ nhiều nhưng chẳng biết phải làm gì để đem cho mẹ nguồn vui. Nó nhớ mãi một lần, vì tranh dành đồ chơi, nó đánh bé Hương con dì Hồng hàng xóm chảy máu răng, làm mẹ giận quá, đánh nó mấy roi vào mông. Sau đó mẹ đã bỏ cả buổi chợ để ôm nó vào lòng, vừa đưa bàn tay khô cần ầu yếm sờ lên các lần roi, vừa khóc mùi mẫn như có ai đó đang đánh mẹ. Nó cũng rầm rức khóc theo. Mẹ đã hỏi đi hỏi lại không biết bao nhiêu lần: Con của mẹ đau lắm không? từ rày con đừng làm mẹ giận nữa nhé! Từ đó nó tự hứa sẽ không bao giờ làm gì để mẹ buồn mẹ giận nữa.

Đã từ bao lâu, thỉnh thoảng mẹ nó vẫn vắng mặt vài ngày, ngoại nói là đi thăm nuôi ba. Nhưng hôm nay, giác quan trong sáng của một đứa bé cộng với lòng thương mẹ đã giúp cu Quốc thấy được mẹ nó đang có một cái gì khác so với những lần đi thăm ba trước. Trong ánh mắt vốn u buồn của mẹ, luôn đỏ hoe với đôi hàng lệ rung rung, hình như mẹ ôm nó chặt và lâu hơn, đã mấy lần, hai tay mẹ bụm hai bên má nó, nhìn sâu vào mắt nó như định nói điều gì, nhưng lại thôi, rồi khóc òa, đưa hai cái bánh ú cho nó mà không hề nhắc nó vòng tay cảm ơn như thường lệ. Nó biết mẹ nó bị một vật gì lớn lắm, đau lắm, ghen ngào lắm đang chận ở cổ, lời nói sẽ đi đôi với nước mắt. Nó buồn và thương mẹ lắm mà không dám hỏi, khi thấy mẹ như đang mất hết sự lạnh lợi thường ngày.

Quanh năm suốt tháng, từ sớm tinh mơ, mẹ nó ra chợ với cái giỏ lác luôn móc vào khuỷu tay, chiếc nón rách che hờ trên đầu để lộ mái tóc dài được buộc lại bởi một sợi thun, và trở về khi căn nhà tranh của ba bà cháu nó đã được soi sáng lờ mờ qua ngọn đèn dầu

leo lét, để đưa cho ngoại nó ít gạo, vài con cá khô, hoặc bó bông súng, rồi cùng ngoại lo bữa cơm chiều. Ngôi chợ huyện nghèo nàn với vài hàng quán tạm bợ bằng tranh tre, nép hai bên con đường đá sỏi gồ ghề, hôm nay vắng bóng mẹ nó. Nó thấy mẹ hết đi vào, đi ra, lại nằm sấp mặt trên giường. Nó biết mẹ đang khóc, mà cố nén không cho thành tiếng như sợ người khác nghe thấy; đôi vai mẹ run lên từng hồi làm cổ nó nghẹn lại như có vật gì cay cay, mặn mặn chận ở đó, và hai hàng nước mắt chảy dài trên má, mà nó không thể cầm lại được.

X

Tính đến nay, Chị Tâm lấy anh Hoàng được 6 năm, thời anh còn là một thiếu úy Biệt Động Quân mới ra trường. Thời đó người ta thường bảo, con gái ưa chọn những chàng Sĩ Quan, “traai khôn tìm vợ chợ đông - gái khôn tìm chồng giữa chôn ba quân”, vừa oai hùng vừa hãnh diện với bạn bè và cũng làm gia đình nở mày nở mặt. Chị thì tự thấy riêng mình chỉ đúng một phần, người con gái tuổi trăng tròn có chút nhan sắc, được cha mẹ cho đến trường, thật tình quanh chị có nhiều chàng trai nhớ trộm yêu thầm với những đêm dài mộng mị, hoặc nhiều gia đình mong muốn có người con dâu hiền thực như chị, mà hầu hết là giới “có máu mặt” của cái huyện Hòa Vang nửa quê nửa tỉnh này, sĩ quan có, thầy giáo có, công chức có... Và chị Tâm cũng đôi lần thấy con tim mình rung động nhẹ nhàng, thấy bước chân mình rộn rã, dưới những ánh mắt đưa tình nồng nàn quyến rũ... mà chị nghĩ, do phản xạ tất nhiên trong tâm hồn một cô gái dậy thì. Nhưng đúng như thế gian đã nói: vợ chồng do duyên nợ, chị đã bị tiếng sét ái tình đánh ngay vào lần đầu gặp Hoàng, anh chàng Thiếu úy mới đổi đến.

Cái chạm mắt vô tình với anh chàng xa lạ “người Nam” trong tiệc cưới con bạn học ngày nào, như cơn sóng đã cuộn lên trên mặt hồ đang phẳng lặng và xô vào bờ bọt trắng menh mông... Như ánh bình minh làm long lanh muôn hạt sương đêm trên cành lá... Như muôn tiếng chim rộn ràng đua hót một sáng mùa xuân, gọi những vần thơ tình vừa nhạt khoan vừa lãng mạn cho thi nhân... Như sợi tơ hồng vàng ruộm, chẳng chịt quấn quít trên dây hàng rào dâm bụi quanh nhà, mà chị Tâm từng nghe: Dây tơ hồng không ai trồng mà mọc –

em chưa chồng anh chọc anh chơi ... Đã buộc chặt trái tim chị vào niềm yêu chất ngất, đã làm tâm hồn chị dạt dào với bao mộng đẹp. Chị đã yêu và được yêu, và nên duyên chồng vợ.

Quê hương chồng với cái tên từ ngàn xưa của xứ Chùa tháp, vừa lạ tai vừa khó nhớ: Chắc Cà Đao, ở tận xứ An Giang – Châu Đốc xa lắc xa lơ mà chị chỉ mừng tượng, qua lời kể của chồng, là một vùng đất màu mỡ với sông lạch chằng chịt, ruộng nước mênh mông, tôm cá đầy đàn. Chị cũng chỉ biết đến tâm tình rộng mở, nếp nghĩ chân chất của những con người, được sinh ra và nuôi dưỡng nơi miền đất hiền hòa, ngày 2 buổi nước lớn nước ròng của sông Tiền sông Hậu, qua lần duy nhất gặp mẹ chồng trong ngày cưới, để chị cảm nhận trọn vẹn ý nghĩa câu nói dân gian: con gái là con người ta, con dâu mới chính là con mình. Từ trong văn chương đến nếp sống hàng ngày, đều cho tình cảm giữa mẹ chồng nàng dâu thường là tình cảm gượng ép, qua bao nỗi đắng cay của con dâu và sự khắc nghiệt mẹ chồng, riêng chị, rõ ràng đã may mắn có được một tình thương thật thà và bao la của mẹ chồng, đã nhiều lần chị tự nghĩ đến ân huệ trời ban cho này.

Rời ghé nhà trường để trở thành vợ lính, chị mới nếm được mùi vị của cô đơn khắc khoải qua bao đêm dài phòng không gối chiếu, những trở mình lặng lẽ trong khuya vắng, với tiếng thở dài hoà trộn giữa nhớ thương và khao khát ân tình chồng vợ. Chị mới ý thức được cái giá của “túy ngọa sa trường quân mặc tiểu, cở lai chinh chiến ký nhân hồi”, vì với tâm hồn khắc khoải trống vắng mênh mông qua những đêm đông lạnh giá, giọt mưa tí tách trên mái tôn như âm vang của những tiếng nấc trong lòng, tiếng côn trùng hòa nhịp như réo gọi yêu thương, thật buồn, thì rõ ràng chị thấy, trong văn chương và ngoài thực tế cuộc sống sao khác nhau quá! Thử hỏi, ai là người chấp nhận ngập tràn men rượu nơi sa trường để túy lúy thốt lên: đi chinh chiến nào ai hẹn ngày về??? và rồi, ai là kẻ ôm con đứng trông chồng hoá đá??? Là một người đàn bà tầm thường trên mọi lãnh vực, chị chỉ nhìn thấy và cảm nhận sự thua thiệt cho riêng mình, như một con cừu ốm giữa đàn cừu mạnh khỏe, không đủ sức dành được đám rau tươi, như một dây đàn chùng khiến cung đàn lỗi nhịp. Chị cũng đã ưu tư với “nơi chiến trường da ngựa bọc thân”, để rất nhiều lần tự hỏi, liệu mình có đủ nghị lực ôm trọn nỗi niềm bất hạnh của một đời quả phụ cô đơn??? có đủ lòng bác ái

để bình tâm nhận lãnh sự thua thiệt trong một xã hội quá nhiều bất công không??? hay chung qui chỉ mang tâm trạng của chiếc lá khô đầu nguồn, phải bị cuốn trôi ra biển rộng trong mưa lũ??? Qua bao gập ghềnh của kiếp làm người yêu, người vợ lính trong chiến tranh. Ngày xưa, những lần “hiên ngang xông pha” thăm chồng nơi tiền đồn heo hút, với những đêm không tròn mộng寐 trong tiếng súng đi đùng, dưới ánh sáng vàng vọt hỏa châu, cho chị niềm yêu thương tràn trề lãng mạn, đồng thời giúp chị xác định ý tưởng của một văn nhân nào đó mà chị đã đọc được rằng: sự ám áp không phải đến từ tấm chăn người ta đắp, hay chiếc áo dạ người ta mặc, mà nó đến từ những tiếng thì thầm yêu thương... Ngày nay, theo vận nước nổi trôi, tảo tần khuya sớm, nuôi con, nuôi mẹ, lại lặn lội thăm nuôi chồng trong ngục tù, để thấy nhịp tim mình như ngừng đập với bao hệ lụy đối đời, khác chi khúc tảo đàn bi ai trong khuya vắng! Nghe chắc phải buồn hơn chuyện nàng thiếu phụ Nam Xương.

Và giờ đây, có phải do định mệnh an bài cho mỗi kiếp người, hay bởi bị quyện vào thân phận chung của xã hội, mà chị lại chuốc thêm nỗi đau chất ngất, người chồng yêu quý đã lia xa chị, Hoàng của chị đã vượt trại tù Cộng Sản ra đi. Thằng cán bộ trai giam có khuôn mặt lưỡi cày và hàm răng vêu, mà chị thường thấy mỗi kỳ thăm nuôi chồng, đã hùng hổ nói với chị trong ánh mắt căm hờn, khi chị rụt rè đưa tờ giấy phép thăm nuôi tù cho hắn: Về đi, không thăm viếng gì hết! thằng Hoàng phản động đã trốn trại rồi! Chàng đang ở đâu? đang ra sao giữa núi rừng trùng điệp Trường Sơn? Chàng đang thế nào với chỉ đôi tay giữa muôn vàn thủ thách khắc nghiệt??? Trước mắt chị bây giờ là bóng tối bao phủ mệnh mông, bên tai chị vắng vắng muôn tiếng bi ai, trong hồn chị trĩu nặng u hoài... Biết rằng chàng đã ôm theo hoài bão của đáng nam nhi: chấp nhận chết vinh hơn sống nhục, chấp nhận mọi giá với tự do, trong đời ai cũng muốn những điều nhân bản đó, nhưng mấy ai làm được và dám làm trong hoàn cảnh tù đầy! Chị thấy hãnh diện về chồng, nhưng vốn sinh ra chỉ để làm vợ, làm mẹ, làm một người đàn bà như bao người đàn bà tầm thường khác, thì chị cảm nhận, cái hãnh diện dù hiện hữu thật rõ ràng, thật tròn đầy, cũng không làm sao xoa dịu được những mắt mát cho riêng mình.

Chao ôi! Những ngày hạnh phúc bên chồng là lính, vừa bấp bênh vừa ngán ngùi, để bây giờ hóa kiếp THÂN CÒ lặn lội bờ sông khi

đang tuổi thanh xuân, tất cả đã vượt khỏi tầm tay, như chiếc lá hắt còn xanh bị tả tơi trước gió, như câu hát nửa vời bị lỗi nhịp cung đàn... Bao kỷ niệm tình yêu, bao mặn nồng chồng vợ, đang vương nặng quanh đây trong khung trời quen thuộc, bao lời ân ái mặn nồng đang văng vẳng bên tai, bao buồn vui cuộc sống đang trĩu nặng trong tim... Chị biết chắc, chồng chị phải ray rứt lắm trước khi chấp nhận hy sinh nghĩa phu thê, tình phụ tử, cho quyết định ra đi vì lý tưởng mà mình đã chọn.

Giọng nói trầm ấm, êm dịu nhưng chứa đầy nghĩa khí và quyết tâm của chồng, vẫn vọng mãi trong tâm thức chị, như tiếng chuông nhà thờ vẫn ngân vang mỗi sáng, như nước thủy triều vẫn lên xuống mỗi ngày:

Anh sinh ra và lớn lên ở vùng An Giang màu mỡ, chất chứa câu hát trữ tình qua giọng nhạc Anh Việt Thu:

“Dòng An Giang sông sâu sóng biếc

Dòng An Giang cây xanh lá thắm...”

Trải qua tuổi thơ với tiếng ê a vỡ lòng trong mái trường làng đơn sơ vách lá, núp bóng cạnh cầu ao, bên những rặng dừa trĩu trái, những vườn xoài ngọt lịm, những vườn ổi Xá lị đậm đà vị quê hương. Tuổi thanh xuân của anh êm đềm với bao kỷ niệm của những câu vọng cổ trĩu nặng ân tình, những đêm trăng bàng bạc trên giòng phù sa ngày 2 lần nước lớn nước ròng, những mối tình học trò ngây thơ trong trắng... Nhưng rồi tuổi trẻ của anh, của bao bạn bè trang lứa đã ngỡ ngác, phân vân khi chiến tranh chợt tràn về như cơn lũ, cuốn phăng đi nếp sống êm đềm hiền hòa của làng quê, gieo đau thương mất mát cho mọi gia đình. Chỉ khi lớn khôn thêm, qua những bài công dân, sử địa, qua hiện tình xã hội, lớp thiếu niên như anh mới hiểu được chiến tranh do đâu gây ra và từ đâu đến, để từ đó, lớp lớp thanh niên, đành xa lìa gia đình, rời giảng đường, chia tay người yêu để làm tròn nhiệm vụ công dân bảo vệ quê hương, dành lại nếp sống an lành hạnh phúc cho xóm làng... Anh đã trở thành người lính.

Mang trách nhiệm một thanh niên thời đất nước chiến tranh, anh đã mạnh dạn chọn nghiệp lính, chấp nhận đứng tuyến đầu trong vai trò một sĩ quan hiện dịch, được đào tạo chuyên nghiệp tại quân trường danh tiếng xứ anh đào Đà Lạt. Ngoài ý niệm chung của bao

thanh niên cùng thế hệ, phải lao vào cuộc chiến, trực diện kẻ thù để dành lại nếp sống an lành hạnh phúc cho bà con, xóm làng và cho chính bản thân mình, anh còn kiên quyết chống Cộng Sản, bởi ý thức được rằng, trên căn bản, chủ thuyết Cộng Sản không nhân bản, phi dân tộc, phản khoa học, sẽ đưa dân tộc đến nghèo đói điêu linh. Trước mắt, anh quá ghê tởm đến kinh sợ những hành động trả thù, thanh trừng, khủng bố vô cùng dã man của những người Cộng Sản Việt Nam đối với đồng bào ruột thịt của mình, kể cả chính ông bà cha mẹ ruột. Chúng gian manh tự khoác cho mình chiêu bài chống ngoại xâm, giải phóng dân tộc mà thực chất là làm tay sai cho Cộng Sản quốc tế.

Chị Tâm hiểu chồng mình không những trong nhịp đập con tim mà hiểu cả lý tưởng chàng đã chọn: TRƯỜNG VÕ BỊ, NOI ĐÀO TẠO NHỮNG CHÀNG TRAI VIỆT CÓ LÝ TƯỞNG QUỐC GIA. Và hôm nay, chị biết chàng đã ôm lý tưởng đó theo trong cuộc hành trình đầy gian khổ, vượt thoát khỏi lao tù Cộng Sản, mà chị cho là một hành động của đáng trọng phu: Trong lãng miếu ra tài lương đồng – Ngoài biên thù vạch mũi can tương (Nguyễn công Trứ). Làm trai cho đáng nên trai - xuống đồng đông tĩnh, lên đồi đồi tan.

Bây giờ, chị xin chấp tay nguyện cầu cho người chồng yêu quý của chị, có một ngày về trong tiếng hoan ca của xóm làng và trong vòng tay âu yếm của vợ hiền con thơ... Hỡi Thượng đế! Ngài đã cho con tiếng khóc nhiều hơn tiếng cười. Con xin trả lại cho Ngài đó!

OHIO - 2014

- *Nỗi giận là trạng thái cái lưỡi làm việc nhanh hơn cái đầu.*
- *Bạn không thể thay đổi được quá khứ, nhưng có thể phá hủy hiện tại bằng cách quá lo lắng cho tương lai.*
- *Hãy yêu thương đi...rồi bạn chắc chắn sẽ được đáp lại.*
- *Cuộc sống luôn ban tặng những điều tốt đẹp nhất cho những ai biết nhân nhượng.*
- *Tất cả nụ cười đều có chung một ngôn ngữ.*